

ZIRTAK

Jose Inazio Basterretxea

IDAZLEA

Zilarrezko zela

Luma koloretsuen ordez, txoriek larru zurbila zuten garaian, bazen herri bat, Euskalerrria deitua izan gura zuena. Haren sartalde urrun eta ezinago ilunean –talka sozio-linguistikiko nabarmen baten erdian–, bizi zen, bizi –Gasteiz deituriko hiri ederrean–, ministro erraldoi eta guztiahaldun bat, hur-biletik ezagutzen zutenek deitzen ziotena *Zela*.

INIGO AZKONA

bat kudeatzen zuen eskoletan, koloretan berezituriko liburuei esker.

Horraino, tira; baina –ipuunik eta klasiko-enetan gertatu ohi denez–, inork ez dakiela zer dela eta, gauzak okertu egin ziren, denak eta bat-batean: hipodromoan, herrenka hasi zen zaldi pintoa; eta, azterketetan, kolore beltzeko liburuekin ikasten zuten ikasleek emaitza hobegoak izaten zituzten besteek baino.

Baratzeko pipertxo, alderdiko poztasun, Legebiltzarreko urre-distira, Jaurlaritzako gatz-kresala... eta halakoak deitzen zizkio-ten baita ere. Baina, batez ere, *Zela* esaten zioten hari: atsegina baitzuen ministro hark zaldi gainean ibiltzea, zela ondo dotore batean eserita.

Basoetan zeharreko paseotik bueltan, distira ateratzen zion ministroak zilarrezko errematxeak zeuzkan zela garestiari. Eta, inoiz –horretan ziharduela–, barreari ematen zion, larruzko eserleku hartan idatzita zeukan leloaren bukaera irakurrita: “...eman bekio arbalda”.

KOLORE BI. Hezkuntzaren ardura zeukan ministroak. Eskolaren ardura... institutuena, lanbide-ikaste-txeena, unibertsitatearena. Bibliotekena... ikasteko liburuen. Diplomena...

Lantegi asko eta eserleku frankoren artean mugitzen zen ministroa, buru-belarri. Gaur hemen, bihar han. Lantegi beste eserleku... Hala ere, zela: bakarra, zaldi zuri-beltz gurutzatu baten bizkarrera ongi lotzen zuena.

Bere ardura ziren eskoletan, zaldi pintoaren kolore-bitasunaren moduko bat bizi zuen ministroak. Kolore biko liburuak agindu zituen: hizkuntza batean batzuk –kolore beltzean horiek–, eta beste hizkuntza batean besteak –horiek ere beren kolorean, zurian–.

Hartara, bada, zaldi zuri-beltza zamalkatzen zuen ministro hark *elebiko* hezkuntza

HIRU MARGO. Gaizki zihoazen gauzak. Segituan etorri zen porrota, eskolara bezala gizartera ere bai: hutsunez bete geratu zen elkarbizitza linguistikoa. Zer egin?

Ministroaren Gorte hartan, katastrofe soziolinguistikoa gaintzeko, *elebiko* politikaren porrotaren zergatiak ikertu orde, esperimendu berri bat jarri zuten abian: “Sar dezagun eskoletan hirugarren hizkuntza –orpo berri bat– bi ardatz zaharrak olioztatze, gainera, modernoago izango gara horrela”. Bada, hirugarren hizkuntza sartu zuten eskoletan, eta, testuak idazteko, hirugarren margoa: gaztainkara.

Koloreen hirutasunarekin itsutu zen ministroa. Hipodromoko kortan, hiru margo-dun zamaria hasi zen eskatzen. Hasi zen, hasi, bere zaldi eder eta dotore baina herrena besteren behor batzuekin gurutzatzen. Larru polit askoak lortu zituen ministroak, baina *hiru larrukoa* etortzen ez.

Eskoletan ere berdin antzera ibili zen: hizkuntza birekin ongi ez denak, eta hirugarrena sartu...

Horiek buruhaustea. Horiek hautsaren minak. Horiek, nahiak eta ezinak.

Halako batean, ukuilura joan, eta han aurkitu zuen ministroak moxal jaio berria, ezusteko galanta: hiru margokoa barik, kedarra baino ilunago, beltza baino beltzago zen txikoa! Zilarrez-

ko zelak berak egin zion orduan barre ministroari: “Zelarik nahi ez duenari eman bekio arbalda”. ■

irudia: Antton Olariaga

